

▯ Преговарачки процес у Бриселу није „мртав“. Дијалог се наставља и дао је конкретне резултате, укључујући недавни напредак у вези са несталим лицима и практичне аранжмане који утичу на животе грађана. Истовремено, спровођење Споразума из 2023. године је и даље недовољно. Обе стране морају убрзати испуњавање својих обавеза. Не постоји алтернатива процесу нормализације – тврди у разговору за Данас Петер Соренсен, посредник Европске уније у дијалогу Београда и Приштине.

* Колико институционална криза у Приштини отежава Ваш рад као посредника?

– Не коментаришем домаћу политичку ситуацију ниједне стране. Наравно, потпуно функционалне институције олакшавају доношење одлука и спровођење. Истовремено, обавезе преузете у дијалогу о нормализацији остају важеће без обзира на изборне или политичке циклусе. Наш задатак је да наставимо да олакшавамо напредак и спровођење од стране обе стране.

* Да ли Ваш позив Приштини да „започне преговоре о аранжманима за самоуправљање српске заједнице“ има смисла у овом тренутку кад је она ближа

новим изборима него формирању нових институција?

– Ово није новост. То је дугогодишња обавеза и обавеза садржана у Анексу о имплементацији договореном у Охриду у марту 2023. ЕУ очекује да обе стране испуне све своје обавезе према Споразуму из 2023. и његовом Анексу о имплементацији. Политички или изборни развој догађаја не мења те обавезе.

* Како објашњавате то што Приштина није уважила упозорена ЕУ због рушена српских објеката на обали језера Газиводе и што је одбила да спроведе договорено повлачење оставки Срба у косовском правосуђу из 2022?

– ЕУ се већ изјаснила о овом питању. Што се тиче правосуђа, ЕУ је поздравила повлачење оставки српских судија, тужилаца и помоћног особља и изразила забринутост због накнадних одлука које утичу на тај процес. ЕУ наставља да истиче важност владавине права и правосудног система који одражава мултиетнички карактер Косова.

* Приштина тражи да се бриселски дијалог води по моделу „две суверене државе на путу ка европским интеграцијама“. Реално, дијалог би требало да поштује Резолуцију 1244 Савета безбедности УН, према којој је Косово и Метохија протекторат УН у оквиру државе Србије и њених уставних и међународно признатих граница. Чиме се руководите као посредник у преговорима у тим опречним међународно-правним околностима?

Став ЕУ је јасан: Споразум из 2023. и његов Анекс за спровођење су обавезујући за обе стране и чине део њиховог европског пута. ЕУ очекује да обе стране у потпуности испуне своје обавезе

– Дијалог којим посредује ЕУ је базиран на Резолуцији Генералне скупштине УН 64/298 из 2010. којом је поздрављена спремност ЕУ да посредује у дијалогу. Стране и даље имају различите ставове о статусу. Сврха дијалога о нормализацији је управо да им омогући да се позабаве практичним питањима, нормализују своје односе и спроведу обавезе које су већ преузеле.

* Колико преговори у Бриселу зависе од Вашингтона?

– Дијалогом посредује и води га Европска унија. САД су важан партнер, а блиска координација између ЕУ и САД подржава процес нормализације. Међутим, на крају крајева, спровођење је на Београду и Приштини. Спољни партнери могу олакшати и подржати процес, али саме стране морају испунити своје обавезе.

* Како као ЕУ посредник гледате на чињеницу да је председник Србије Александар Вучић, са становишта Устава и закона Србије, неовлашћени преговарач и да су многа решена из Охридског споразума у супротности са Уставом Србије?

– ЕУ не одлучује о питањима која се тичу унутрашњих уставних аранжмана и једне од страна. Став ЕУ је јасан: Споразум из 2023. и његов Анекс за спровођење су обавезујући за обе стране и чине део њиховог европског пута. ЕУ очекује да обе стране у потпуности испуне своје обавезе.

